

121-151 = 31 db.

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY ÓRA 1 K 40 F.
MAGYARORSZÁG KÖZÖSSÉGE: EGY ÓRA 1 KO-
RONA 20 FILLÉR, NYUGAT-ORSZÁG: EGY ÓRA 20 FILLÉR

✦ POLITIKAI LAP ✦

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTALANOSÁG: HOFFMANN ÉS KRONVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 40

Dublinban leverik a forradalmat

**Pearse főkelővezér megadta magát — A vidéken tovább terjed a fölkelés — Kut-el-Amarában 5 angol tábornok és 500 tiszt esett a törökök fogságába — A franciák támadásai Verdunnél meghiusultak
Sikeres légi harcaink az olasz határon**

A ma éjszaka érkezett angol hivatalos jelentés szerint a Dublinba rendelt angol csapatoknak sikerült az ir főváros nagy részét kiharagadni a fölkelők kezéből és maga a fölkelők vezére meghódolt French és Maxwell tábornokok csapatainak. Az ir forradalom azonban még korántsem tekinthető elintézettnek. A vidéken még mindig a fölkelők a helyzet urai, sőt a forradalom újabb területeken is lángra lobbant. Irország teljes megfélemezéséig az angol csapatoknak még nagy munkájuk lesz.

A harcéri eseményekről szóló jelentések közül különös figyelmet érdemel a verdunni csata kiújulása. A franciák a Maas mindkét partján támadásra indultak az új német állások ellen, de mindenütt visszaverettek. A mi vezérkarunk az olasz határon lezajlott és reánk nézve sikeresen végződött légi harcokról számol be. Megérkezett mára a török hivatalos jelentés is Kut-el-Amara kapitulációjáról; ez a tegnapi német jelentést azzal az érdekes adattal egészíti ki, hogy a meghódolt angol sereggel 5 tábornok és 500 tiszt esett török fogságba.

Mai távirataink a háború eseményeiről itt következnek:

Az ir forradalom Dublin lángokban

Kopenhága, április 30. (Magyar Távirati Iroda.) Londoni táviratok jelentik, hogy a fölkelés több grófságra áterjedt. A fölkelők és az angol csapatok között mindenütt rendszeres harcok folynak.

Dublin sok helyen ég. A Liberty Hall és a főposta-palota romokban hevernek.

Maxwell tábornok Irlandba utazott, a fölkelők elleni hadművelet vezetésére.

Hogy tört ki a forradalom?

Amsterdam, április 30. Az angol lapok jelentik, hogy a Sinn-Fein tagjai husvétkor nagy gyakorlatot akartak tartani, e szándékukról azonban letettek, mert attól félték, hogy

a hatóságok e rendkívül kedvező alkalmat a vezérek elfogatására fogják fölhasználni. Amikor aztán megtudták, hogy kikémlelték terveiket, siettetni kezdték a fölkelés kitörését.

Rotterdam, április 30. (Az Est.) A Daily Mail jelenti: A forradalmárok husvétkor kifosztották a blessingtoni kőbánya robbanó anyag raktárát s a felhalmozott dinamit-készletet Dublinba szállították. A dublini katonák éppen ekkor vonultak kaszárnyáikba s a forradalmárok rajtuk ütöttek. Ez volt a jel az általános forradalomra. A városban egyszerre általános lett a fölkelés. A belvárosban a lázadók torlaszokat emeltek és elsáncolták magukat. Dublinban 120,000 fölkelő harcol. A sebesültek száma eddig is igen nagy.

Maxwell tábornok intézkedése

London, április 30. A Reuter-ügynökség jelenti: Maxwell tábornok megérkezése után a fölkelők körül szorosabbra fűzték a gyűrűt. A város központját és a külvárosokat is megerősítették, nehogy a fölkelők elmenekülhessenek a hegyek közé.

London, április 30. Dublinból érkezett futár közli, hogy a fölkelés valószínűleg vége felé közeledik. Egész napon át érkeztek csapatok a városba, melyek tüzeltek a fölkelőkre. A forradalmárok helyzete kedvezőlenebb.

A fölkelők vezére megadta magát

French tábornagy jelentése

London, április 30. (Magyar Távirati Iroda.) French tábornagy jelenti:

Dublinban a helyzet lényegesen megjavult.

A fölkelők egyes helyeken még komolyan ellenállanak. Pearse főkelővezér embereivel együtt megadta magát és felszólította társait, hogy tegyék le a fegyvert.

London, április 30. (Magyar Távirati Iroda.) Az összes jelentések szerint a dublini forradalom végéhez közeledik. Enniscourtinál

az elsáncolt fölkelőkkel szemben a rendőrök még tartják magukat.

Casementet Wilson árulta el

Washington, április 30. (Magyar Távirati Iroda.) Az „American“ című lap Wilsont teszi felelőssé Casement ir vezér letartóztatásáért, mer tWilson elárulta az angol kormánynak Casementnek Irországba érkezését.

Az ir alkirály a fölkelők foglya

Lugano, április 30. (Magyar Távirati Iroda.) A milanoi lapok, köztük a Secolo is, megerősítik, hogy Wimborne lord ir alkirály április 24-ike óta a fölkelők kezében van.

A törökök harcai

Török jelentés

Kut-el-Amara kapitulációjáról

Konstantinápoly, április 30. (Magyar Távirati Iroda.) Az ozmán hadsereg fővezérének helyettese közli, hogy Kut-el-Amara 13,000 főnyi legénysége Townshend tábornok parancsnoksága alatt feltétel nélkül megadta magát.

Kut-el-Amara elfoglalásának híre villámgyorsan elterjedt Konstantinápolyban és óriási lelkesedést keltett. A házak lobogódszt öltöttek.

Konstantinápoly, április 30. (Magyar Távirati Iroda.) A Milly távirati ügynökség jelenti: Kut-el-Amara bevétele alkalmával 5 angol tábornok és 500 tiszt került hadifogságunkba.

A kapituláció híre Berlinben

Berlin, április 30. (Magyar Távirati Iroda.) Vilmos császár Kut-el-Amara kapitulációja alkalmából elrendelte, hogy a fővárosban lobogózzák föl a középületeket.

Kut-el-Amara eleste örvendetes befejezése volt az angolok különösen fekete hetének, amelyen az egyik hióbbir a másikat követte. El lehet képzelni, hogy ez az esemény milyen óriási örömet keltett itt, minthogy ezt a győ-

URANIA

Kedden május 1-2.

Az ópium

sátán

az emberi szenvedély drámája öt felvonásban.

A három félharisnya vigjáték.

A veszedelmes kocsiházás

Kirándulás a Kampivölgybe

természeti felvétel.

Előadások 5 órakor, 7 és 9 órakor rendez helysraikkal.

APOLLO

Ma, hétfőn előadások 5 órakor, 7 és 9 órakor rendez helysraikkal.

2 sláger!

2 újdonosság!

A vasszívű

ember

társadalmi dráma 3 felvonásban.

Főszereplő: Eise Pröhlich

Egy fegyenc regénye

bűnügyi történet 3 felvonásban.

Ellenséges frontról harcéri felvétel.

zelmet joggal tekintik itt a német hadi művészet diadalmának. Keserű ürömcsoppet vegyít az ujjongásba a Goltz pasa tábornagy tragikus sorsára való emlékezés, hogy nem érhetette meg ezt a napot, amely az ő legsajátabb művét megkoronázta. Ezt a hadjáratot elejétől fogva Goltz pasa készítette elő és hajtotta végre, még pedig az elképzelhető legnagyobb nehézségek között. Goltz pasa értett hozzá, hogy munkatársait annyira áthassa a maga szellemével, hogy halála után szelleme tovább él bennük és diadalra segítette a német-török ügyet.

Az orosz háború Höfer jelentése

Budapest, április 30. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése az orosz hadszíntérről:

Mlynowtól északra osztagainkat tulerős orosz támadás elől újra visszavettük azokból az előretolt állásokból, amelyeket az oroszoktól folyó hó 28-án elfoglaltunk. A tegnap jelentett foglyok száma több mint 200-ra növekedett.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés

Berlin, április 30. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése a keleti hadszíntérről:

A Narocz-tótól délre az éjszaka folyamán még 4 orosz ágyút és 1 gépfegyvert, valamint 3 foglyot szállítottunk be.

LEGFELSŐBB HADVEZETŐSÉG.

Tolsztoj híveinek monstre-bünpöre

Berlin, április 30. A *Nationalzeitung* jelenti: Moszkvában jelenleg mintegy 250 Tolsztojánus bünpöre folyik zárt ajtók mögött.

1914. októberben a rendőrség a falakra és az ajtókra kifüggesztett felhívásokat talált, melyek Tolsztoj tanainak alapelveit ismertették és a katonai- és hadi-szolgálat megtagadására hívtak föl. A felhívás alatt Tolsztoj számos ismert hívének neve és teljes címe szerepelt, ezeket a politikai rendőrség nyomban letartóztatta. A politikai rendőrség a birodalom különböző helyeiben mintegy 500 Tolsztojánusnál házkutatást tartott és nagy anyagot szerzett össze. Több más felhívást is találtak, melyeket a tömegek között akartak szétszórni. A felhívásokban, melyeknek ez volt a címe: „Gondoljátok meg testvérek!” felszólították a hadköteleseket, hogy ne fogjanak fegyvert és senkire se löjjenek, mert Krisztus azt tanította, hogy az idegenek is testvérek és „aki karddal öl, kard által vész el”. Az első felhívás miatt 120 Tolsztojánust életfogytig tartó száműzésre és polgári jogaik elvesztésére ítélték.

Az új monstre-pört a nyilvánosság kizárásával tárgyalják. A vádlottakat a birodalom első ügyvédei védik. A vádlottak a törvényszéki elnök kérdésére, hogy kicsodák, ezt felelik: „Isten egyik fia”. — A vádlottak padján Tolsztoj barátainak legszűkebb körébe tartozók ülnek, többek között Tolsztoj agg háziorvosa: Makowitzky dr., továbbá a paraszt Nokikow, akihez Tolsztoj közvetlenül halála előtt el akart menni és Tolsztoj legbensőbb barátja, Bulgow.

A tárgyalás bővelkedik drámai jelenetekben. — A vádlottak száma folyton növekszik, mert számos tanu arra kéri a törvényszéket, hogy mint Tolsztoj hívét szintén helyezték őket a vádlottak padjára.

Az olasz háború

Budapest, április 30. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése az olasz hadszíntérről:

A front számos helyén folytatott tüzéségi harc élénksége nem haladta meg a szokásos mértéket. Időnkint Görz városa újra tűz alatt állott.

Repülőink bombákat dobtak a Villa Vicentinánál levő olasz baraktáborra. Az összes repülőjárművek szerencsés légi harc után sértetlenül tértek vissza. San Daniele del Friulinál egy repülőnk négy ellenséges repülő ellen szállott harcra és ezek egyikét kényszerítette, hogy zuhanó repüléssel alá szálljon.

Az Adamello-szakaszon olasz osztagok, a melyek a Dossom di Genova felől nyomultak elő, a Topete-szorosban levő hadállásainkat támadják.

Az április 28-ikáról szóló olasz hivatalos jelentés azt a teljesen valótlán állítást tartalmazza, hogy a mi gyalogságunk „egyre gyakrabban” használ robbanó lövedékeket. Ezzel szemben csak azt állapítjuk meg, hogy az olaszok népjog ellenes cselekedetei (robbanó lövedékeknek, gázbombáknak használata, világosan megjelölt kórházak, templomok és kolostorok ágyúzása, stb.) sokkal gyakrabban fordulnak elő, mintsem hogy megemlítenők.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

Olasz szemrehányás Angliának

Lugano, április 30. Miközben a párisi konferencia a zöld asztal mellett messzeható tervekről tanácskozik, az „Idea Nazionale” súlyos szemrehányásokat tesz Angliának, amely beviteli tilalmaival éppen a mostani súlyos időkhöz oly érzékenyen károsítja az olasz gazdaságot. Olaszország a háború következtében el van zárva Németországtól és Ausztria-Magyarországtól és az angol piac elzárása azt jelenti, hogy Olaszország minden fogyasztó piactól meg van fosztva. Angliát hidegen hagyta az érdekelték minden tiltakozása és csak a márványiparral tett kivételt. Az *Idea Nazionale* hangsúlyozza, hogy Olaszország gazdaságilag csak akkor fejlődhetik, ha mezőgazdasági és ipari termékeit a külföldön eladhatja. A szövetségeseknek végre meg kell ezt érteniük és nem szabad megkárosítaniuk Olaszország érdekeit.

A bolga-francia harctér

Berlin, április 30. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése a nyugati hadszíntérről:

Givenchy en Gohellenél az angolok több ízben megismélték ellentámadásaikat, anélkül, hogy eredményt értek volna el.

A Sommetől északra és a Maastól északnyugatra sikeres járőrharcokat vívtunk.

A Maastól balra tegnap nagyobb francia haderő támadta a Morte Homme magaslaton levő és csatlakozólag a Caurette-erdőcskétől északra eső vidékig terjedő állásainkat. A magaslát keleti lejtőjén folytatott szivós harcok után a támadást visszavertük. A folyótól jobbra az ellenségnek a Thiaumont-majortól északnyugatra ellenünk intézett előretörése meghiúsult.

Egy német repülő Verdun-Belleray fölött három ellenséges repülőgéppel harcolva, ezek egyikét lelőtte.

LEGFELSŐBB HADVEZETŐSÉG.

Japán csapatok a francia fronton

Stockholm, április 30. Tokióból jelenti: Yamagu képviselő a parlamentben kérdést in-

tézett a kormányhoz, igaz-e, hogy Japán kötelezte magát, hogy demonstrálás céljából kisebb csapatokat küld Franciaországba. Az interpellációra a kormány képviselője kitérő választ adott.

Az angol kormányválság

Hága, április 30. Londonból jelenti: A *Nation* írja a véderőreform válságáról: Az alapelvekre nézve már létrejött a megegyezés, a mikor Lloyd George közbelépett és az általános védkötelezettség nyomtatékos követelésével mindent elrontott. A helyzet most úgy alakul, hogy Lloyd Georgen kívül az összes liberális miniszterek, a liberális párt kilenc tizedrésze, a munkáspárti és az ír képviselők Asquith mögött állanak, ugyszintén a konzervatívek ismeretlen, de nem jelentéktelen száma. Ha az unionista miniszterek és Lloyd George törésre viszik a dolgot, akkor az új választás kikerülhetetlen lesz, mert az új kabinet Lloyd George elnökletével — aki mint a mostani kabinet megbuktatója, régi parlamenti gyakorlat szerint miniszterelnök lenne — az unionistákra nézve tarthatatlan volna. Asquith tehát az új választások után magához a néphez volna kénytelen intézni a bizalmi kérdést. A nemzet kifejezetten bizalmat szavazna neki. A kabinetben szükségesek a változások, mert sem a hadügyi hivatal, sem az admirálisnincs erős kezekben. Balfour Runcimannak, Kitchener pedig Robertsonnak kell hogy átadja a helyét. Az akna, amelyet Lloyd George elhelyezett, félig fölrobbant.

A védkötelezettség ellen

Genf, április 30. A lyoni „Progres” értesítése szerint Asquith külön tanácskozást folytatott a munkásszindikátusok vezetőivel, akik a védkötelezettség ellen foglaltak állást és kijelentették, hogy tizenöt népgyűlést tartanak Londonban: határozzon a nép!

A balkáni harctér Höfer jelentése

Budapest, április 30. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése a délkeleti hadszíntérről:

A helyzet változalan.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés

Berlin, április 30. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése a Balkán-hadszíntérről:

Nem volt újabb esemény.

LEGFELSŐBB HADVEZETŐSÉG.

Román-török gazdasági egyezmény

München, április 30. Bukaresti jelentés szerint a Törökország és Románia között folyó gazdasági tárgyalások előrehaladtak. Alapos kiállítás van rá, hogy a szerződés megkötése legközelebb megtörténik.

Mekkora a „szerb hadsereg”?

Rotterdam, április 30. A *Rotterdamsche Courant* balkáni tudósítója jelenti Szalonikiból:

Az angol csapatszállítások egy idő óta megszűntek. A franciák az utóbbi hónapokban csak 2000 embert szállítottak partra. A francia táborban híre jár, hogy a verduni események miatt nem hoznak ide több francia csapatot. Ha azonban az expedíciós hadsereg további megerősítése szükségesnek fog mutatkozni, akkor ezt az egyiptomi angol csapatok ide száll-

litásával eszközlik, minthogy az angolok ott nélkülözhetnek csapatokat. Ha kell, néhány ezer portugált is küldenek Szalonikibe, sőt ha másképp nem lehet segíteni, az olaszok is küldenek két divíziót a Balkánra. A szerb hadseregnek Szalonikibe való szállítása azonban ki van zárva.

A tudósító azt mondja, hogy mindaz, amit legutóbb a szerb hadseregről közöltek, vagy merő fantázia, vagy erősen túlzott dolog volt. Az állítólag vadonatúj főszerelt 100,000 ember és a harci kedvtől égő szerb és montenegrói harcosok a valóságban egyszerűen nem léteznek. A szerb hadsereg maradványai, amelyek elérték a tengerpartot, vagy a görög határon át Szalonikibe menekültek, kompetens semleges szakértők adatai szerint az év elején alig 50,000 embert tettek ki és ezek mind teljesen kimerült, beteg emberek voltak.

Aki maga kért halálos ítéletet

Öt évi súlyos börtön engedelmességért

Kolozsvár, április 30. A háború kezdete óta az ország több helyén a hadsereg kebelében fordulnak elő olyan sporadikus jelenségek, amikor egyes Magyarországon el nem ismert felekezetek tagjai a katonai parancsoknak nem tettek eleget. Makacsul ragzkodtak tanáikhoz s a biblia helytelen magyarázatával az ellenállást annyira magukba szuggertálták, hogy sem szép szó, sem erőszak, de még a leg súlyosabb büntetések alkalmazása sem térítette el elhatározásuktól.

A kolozsvári honvéd hadosztálybíróóság tegnap is tárgyalta ilyen esetet. A vádlott Hurgoly György 21. gyalogezredbeli népfőlkelő volt, aki valamelyik kolozsmegyei kis községben szívta magába a tévtanokat. Jámbor életű, vallásos ember volt, aki hívei körében nagy tiszteletnek örvendett s falujában ő volt a „hívó” felekezet papja. Mint népfőlkelő vonult hadba s kiképzés végett Nagyszébenbe szállították. Bakamundért huztak rá, fegyvert adtak kezébe, ám erre a fegyvert lecsapva kezéből, kijelentette, hogy ő gyilkos fegyvert nem fog kezébe, mert meg van írva a biblíában, hogy aki fegyverrel harcol, fegyverrel öletik meg. Ilyen körülmények között a kiképzés természetesen elmaradt. Kezdetben apróbb büntetésekkel sújtották, később már erőszakosabb rendszabályokhoz nyultak: egyik sem használt semmit. Erre feljelentették a honvédkerületi parancsnoksághoz, honnan ügyét illetékes elbírálás végett a kolozsvári honvéd hadosztálybíróósághoz tették át. A bíróság ügye sze függelemsértés büntette címén emelt ellene vádat. A tegnapi tárgyaláson a vádlott mindent töredelmesen beismert s a tanúk vallomása csak megerősítette Hurgoly György vallomását. A bíróság a bizonyítékok birtokában rövid tárgyalás után visszavonult tanácskozássra. A vádlottak padján ülő hívő nyugodtsággal várta meg az ítéletet, de mikor a tárgyalás vezetője kihirdette, hogy a haditörvényszék öt évi súlyos börtönre ítélte s frontszolgálatra rendelte ki, megváltozott. Esdeklő hangon kérte a katonai bírakat, hogy fogház-büntetés helyett inkább halálra ítéljék, mert ezt könnyebben elviseli. Ha szabadságvesztés büntetését halálos ítéletre változtatják, abban megnyugszik s azonnal végre is hajthatják rajta. Természetesen a bírósággal nem lehetett alkudozni s a rimánkodó katonát a vádlottak padjáról azonnal elvezették.

Támogassuk a Hadsegélyző Hivatalt!

HIREK

Ivánka Imrét letartóztatták

Pozsonyból táviratozzák: A pozsonyi kir. ügyészség indítványt terjesztett a törvényszék elé, hogy rendelje el a hadseregszállítási viszszaélésekkel vádolt Ivánka Imre országgyűlési képviselő letartóztatását. A törvényszék helyt adott az indítványnak és a budapesti rendőrséget utasította, hogy Ivánka Imrét tartóztassa le.

Budapesti tudósítónk táviratozza: Hetényi Imre dr. detektívönök-helyettes tegnap megjelent a Schwartzler-szanatóriumban s az ott internált Ivánka Imre országgyűlési képviselő előtt felolvasta a pozsonyi kir. törvényszék végzését, amely elrendeli a letartóztatását. Felolvasta továbbá a detektívönök-helyettes az igazságügyminiszter rendeletét, hogy Ivánka Imrét a budapesti gyűjtőfogház megfigyelő intézetébe helyezték el. — E rendelet alapján Ivánkát letartóztatták és a gyűjtőfogház megfigyelő intézetébe szállították.

— A Jótékony Nőegylet közgyűlése. A debreceni Jótékony Nőegylet ma délelőtt Fráter Erzsébet elnökleite alatti közgyűlést tartott, amelyen az egyesület múlt évi működéséről számoltak be. A titkári jelentés szerint hadikölcsön céljaira 14,000 koronát fordítottak. — Igen sok szegényt segítettek s az egylet célra szolgáló alapjából 5760 koronát adtak ki. A Jótékony Nőegylet vagyona gyarapítására számos estélyt és hangversenyt rendezett. A szép jelentést a közgyűlés tudomásul vette. Ezután elfogadták a zárszámadásokat és a költségvetést. Majd egyhangulag Gáspár Albert kollégiumi tanárt választották meg titkárral s a közgyűlés ezzel véget ért.

— A negyedik hadikölcsön és a debreceni gazdák. A Debreceni Gazdasági Egyesület ma délelőtt a városháza közgyűlési termében Rickl Antal elnökleite alatt gyűlést tartott, melynek tárgya a debreceni gazdaközönségnek a negyedik magyar hadikölcsön jegyzésében való részvételének megbeszélése volt. Rickl Antal elnök lendületes beszédben hívta föl a gazdákat hazafias kötelességük teljesítésére és buzdította őket, hogy minél tömegesebb jegyzésekkel mutassák magukat méltóknak a gazda-társadalom ama tagjaihoz, akik a harcban szolgálnak hazájukat. Az elnök beszédét a gazdák nagy lelkesedéssel fogadták és nyomban a gyűlés befejeztével jelentékeny összegű hadikölcsön-kötvényeket jegyeztek.

— A Hadsegélyző Hivatal uzsomája. A Hadsegélyző Hivatal hétfőn, május 1-én délután 5 órakor az Arany Bika kávéház termében uzsomát rendez. Az uzsomán urleányok szolgálják fel. Beléptidő 40 fillér. Közreműködik a 75-ös gy. e. zenekara, a következő műsorrall: 1. Verdi: Himmusz és induló az „Aida” című operából. 2. Offenbach: Nyitány az „Orpheus az alvilágban” című operettből. 3. Nedbal: Havalier walzer a „Lengyel vér” című operettből. 4. Massenet: Fantasia a „Der Caulker unserer lieben Frau” című operából. 5. Koschat: Hegedű, gordonka és hárfá hármas. 6. Kéler Béla: Magyar vigjáték nyitány. 7. Bach: Tavasz ébredése. Hangtalan ének. 8. Drescher: So hat's der Wiener gern. Egyveleg. Kérjük a nagyérdemű közönséget, hogy megjelenésével a nemes célt előmozdítani sziveskedjék. A Hadsegélyző Hivatal.

— Nyugdíjazott debreceni törzstisztek. Mint a hivatalos lap mai száma közli, a király elrendelte, hogy a megejtett felülvizsgálat eredményéhez képest Péter Lajos 3-ik honvéd gyalogezredbeli alezredes és Moharos János, a debreceni állami mentelep állományába tartozó honvéd főtörzsorvos saját kérelmükre a nyugállományba áthelyeztessenek; Moharos főtörzsorvosnak ez alkalomból a király a Ferenc József rend lovagkeresztjét adományozta.

— Ujabb feljelentések a csukaszürke ápolónő ellen. Hirt adtunk arról, hogy a rendőrség Bognár Mariska ápolónő ügyében a nyomozást folytatta. Ma az ország számos helyéről újabb adatok és feljelentések érkeztek a rendőrséghez, amelyben Bognár Mariska szélhámosságait bizonyítják hatóságok és magánfelek. Így a többek között megfordult Sopronban is, ahol csalásai miatt kiutasították. Beregszászon egy Ilyés Lili nevű budapesti leányt szedett rá s kicsalta értékes holmikkal teli bőröndjét. Járt Karlsbadban és Marienbadban is, ahol az üdülő katonatisztekre csapta be. Ezt egy Lissauer nevű kaszai gyógyszerész leplezte le, aki abban az időben ott tartózkodott. Beregszászon és Tátrafüreden a csendőröktől és tisztektől csalt ki nagyobb összegeket s mindenütt előkelő összeköttetéseiire hivatkozva nyerte meg az emberek bizalmát. Megtudta ezenkívül a rendőrség azt is, hogy a leányt Pilsenben kémkedéssel gyanúsították.

— Ford béke - akciója. A „Frankfurter Zeitung” jelenti: A Stockholmban tartózkodó Ford-konferenciából jelenleg csak egy munkabizottság működik, amelynek Holt, mint Ford személyes képviselője és Lochner főtitkár a tagjai. A Ford-komité többi részvevői a semleges államok fővárosaiban létesítendő állandó szakosztályok alapításán dolgoznak. A bizottság a „semleges konferencia” nevet vette föl és az összes államokhoz intézendő manifesztumot készíti elő. A skandináv csoportok pünkösdre béke-kongresszust akarnak egybehívni Stockholmba.

— Védhimlő-oltások Debrecenben. Az ideai védhimlőoltások ügyében a rendőrség hirdetményt bocsájtott ki. E szerint a himlőoltások a rendőrségi palota földszinti helyiségében lesznek május 7, 14, 21, 28, június 4, 18 és 25. napjain mindig délután 2 órától kezdve. — A rendőrség felhívja a közönséget, hogy a himlőoltásra köteles gyermekeket megmosdatva hozza fel és oltassa be. A felnőttek a himlőjárványra való tekintettel saját érdekükben teszik, ha szintén beoltatják magukat. Az oltás díjtalan.

— Egy zászlós főnyereménye. Aradról jelentik: A holnap záruló sorsjegyhúzásokon pár nap előtt a 83,588. számú sorsjegy nyerte a 400,000 koronás főnyereményt, amelynek fője Fülöp László 33. gyalogezredbeli zászlósé, Fülöp Endre aradi igazgató-tanító fiáé lett. Fülöp László már két ízben volt a harctéren és most nemrégiben beteg jött onnan haza. A békében joghallgató volt. Egészen fiatal ember és nem régen játszik osztálysorsjeggyel. — A 83,588. számú sorsjegynek felét vette meg egy budapesti nagyobb bankházban. Azt, hogy a főnyereményt megnyerte, az újságokból tudta meg. A 400,000 korona nyereségből husz százalékot tudvalevőleg levontak és így a nyerőknek 320,000 korona marad. Ebből az összegből Fülöp László fél sorsjegye után 160,000 koronát kap.

— Sóvágó János bűnjeljei. A debreceni kir. törvényszék tíz év után most zárta le a Méliusz-téri rablógyilkosság aktáit. Amak idején nagy szenációt keltett ez a bűnügy, melynek szereplői, Sóvágó János és társai, a hírhedt hajdusági haramiák a fegyházban a tíz év alatti elpusztultak valamennyien. A törvényszék a már megsárgult bűnügyi iratok számát egy utolsóval gyarapította, amidőn végzést hozott a rablógyilkosoktól elkobzott bűnjelkekre nézve. A bíróság a Sóvágó János bűneit elősegítő eszközöket, úgy mint egy réziokost, álarcokat, bunkós botot és három kalapot áttette az ügyészséghez, amely e tárgyakat az országos bűnügyi muzeumnak fogja megküldeni.

— Mandel Lipót Részevnyársaság értesíti a vevőközönséget, hogy az üzleti záróra az új európai időszámítás szerint fog történni.

— Halál a fürdőben. Kapusi András hajduböszörményi gazdálkodó a Margit-fürdőben keresett enyhülést csúzos baja ellen. Alig lépett a vízbe, szívszélhűdés érte és mielőtt segítséget kapott volna, meghalt.

— Az üzletek zárórája és az új időszámítás. A rendőrség a következő értesítést közli:

A m. kir. miniszterium rendeletével elrendelt új időszámítás a f. évi május hó 1-én életbe lépve, több oldalról felmerült a kérdés, hogy vajon az üzleti zárórák meghosszabbítását maga után vonja-e az új időszámítás. Az érdekeltek mihez tartása végett s az érdeklődők felvilágosítása céljából közlöm emélfogva, hogy az új időszámítás az üzleti zárórák tekintetében semmi változást sem von maga után, vagyis az üzleti életben a nyitás és zárás épen amennyi órákor fog történni jövőre is, mint a régi időszámításkor. Minthogy azonban az egész időszámítás egy órával előbb lesz, a régi időszámításhoz viszonyítva ennek természetes következményeként az üzletek nyitása és zárása tulajdonképpen szintén egy órával előbb fog történni, de ezáltal sem az üzletek nyitvatartása nem hosszabbíthatik meg, önként következnek tehát ebből, hogy a vasárnapi munkaszünetre vonatkozó törvényes rendelkezések is változatlanul épségben maradnak; vagyis az üzletek jövőre is — az új időszámítás szerint — délután 10 órákor bezárandók.

— Az „Opium sátán”. Szerzőlőtt érdekes film-drámát mutat be ma az Uránia. Az opiumnak kábító, akarathatózó hatását ismerjük meg az exotikus miliőben történő cselekmény során. A budapesti Mozgóképek-Otthonban zajos ovációkban részesült e nagyszabású filmatrakció izgatott jeleneteivel; esodálattal figyelték és a szenzációs felvételek valósággal megrendítették őket.

— Elsőrangú, modern és legnagyobb molykár ellen biztosító és megóvó beraktározási vállalat Végh Gyula szücsmesternél, Debrecen, Szent Anna-utca 3. Telefon 5-93.

— Egy gyermek szerencsétlensége. Hajduhadházon tegnap délután a szülői gondatlanság halálát okozta egy másfél éves gyermeknek. Barna Annának hívják a gondatlanság áldozatát. A gyermek az udvaron játszadozott s egy vízzel telt dézsába bukott fejével. Mire a szerencsétlenséget észrevették, a leánya megfullt a vízben. A debreceni ügyészség elrendelte a nyomozást.

— A vasszivű ember. — Egy feyenc regénye. Mai műsorában az Apollo egyenesen két sláger-képpel tart bemutatást. Hogy pedig mennyire „sláger”-ről van szó, azt igazolja az, hogy a „Vasszivű ember” című három felvonásos társadalmi drámának főszerepét Else Fröhlich játssza, akinek neve mindig vonzó marad a film-bíródalomban. Az „Egy feyenc regénye” című három felvonásos bűnügyi történet pedig a legfurfangosabb betörők egyikének végtelenül izgalmas viselt dolgait hozza a vászonra. Ma az előadások 5 órákor mérsékelt, 7 és 9 órákor rendes helyárrakkal kezdődnek.

— Merénylő orosz hadifogoly. Makóról jelentik: A csanádmegyei Mezőkovácsházán gyilkos merényletet kísérelt meg egy orosz hadifogoly. Andó Andrásné gazdaságában, minthogy az ura katonáskodik, a községbe kiadott orosz hadifoglyok egyike segédkezett. A huszonkét éves legény szemet vetett az asszonyra, aki a legerélyesebben visszautasította a szerelmi ajánlatokat. Tegnap reggel hat órákor Andóné kiment az istállóba, ahol a legény újra eléje állt s amikor az asszony keményen rendre utasította, rávetette magát s kést rántott elő, hogy leszurja. — A megrémült asszony pusztán kézzel védekezett, de a támadó lefogta és összeszurkálta. Andóné segítségért kiáltott, mire elősiettek a szomszédok és kiszabadították a szerencsétlen asszonyt. A merénylő legényt legyűrtek és megkötözve átadták a csendőrségnek. Andóné, akinek több kezeujját levágta a rabiátus szerelmes, orvosi vélemény szerint egész életére nyomorékkézzé marad.

— Cipőüzlet áthelyezés miatt a raktáron levő összes cipőim minden elfogadható árban kiárusítom. Amerikai egész sevrő varrott cipő 20 korona. Nagy cipőáruház, Hatvan-u. 8.

SZÍNHÁZ

HÉTFŐ: *Magnás Miska*, operett.

KEDD: *Egy magyar nábob*, színjáték.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Ferenc József-út (Piac-utca) 49., a főpostával szemben.

Meghívás.

A Hajdusámsoni Takarékpénztár Részvénytársaság

Hajdusámsonban 1916. évi május hó 14-én délután 3 órákor, hivatalos helyiségében tartja meg

IV. évi rendes közgyűlését

melyre a t. részvényesek ezennel tisztelettel meghívattak.

Az Igazgatóság.

A közgyűlés tárgyainak sorrendje:

1. Közgyűlési elnök választása.
2. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentésének, a múlt évi zárszámadásnak előterjesztése, a mérleg megállapítása, a nyereség felosztása iránti határozatok, az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása.
3. Esetleges indítványok.

Mérleg-számla. Tartozik. Pénzkészlet 22,287.07. Váltók 212,722.05. Folyószámlák 18,574.07. Értékpapír 14,018.80. Ingatlan 7,510. Adósok 2,378.53. Átmeneti 2,754.18. Felszerelések 2,000. Alapítási költségek 125.—. Összesen K 282,369.70. Követel. Részvénytőke 100,000.—. Tartalékok 7,000.—. Betétek 68,469.—. Visszváltók 102,894.—. Fel nem vett osztalék 657.50. Betétadó 37.05. Eredmény 3,312.15. Összesen K 282,369.70.

Eredmény-számla. Veszteség. Visszváltókamat 7,372.34. Betétkamat 2,936.94. Adó és illeték 3,482.15. Költségek 2,448.18. Fizetések 3,130.—. Lakberek 1,930.—. Leírások (Váltókból 330.—. Értékpapírból 250.—. Felszerelésekből 349.08. Alap. költségekből 125.—) 1,054.08. Nyereség 3,312.15. Összesen K 25,665.84. Nyereség. Nyereség áthozat 66.97. Kamat és jut. 25,078.07. Házjövedelem 88.90. Értékpapírkamat 431.90. Összesen K 25,665.84.

Kivonat az alapszabályokból. A társaság ügyeiben a részvényesek az őket megillető jogait a közgyűlésen gyakorolják, melyen minden, a közgyűlés előtt 3 nappal a társulat pénztáránál letett részvény 1 szavazatra jogosít.

Somossy László cég

HAJDUDVÁRMEGYEI SZÁLLÍTÓJA

Tavaszi ujdonságok

Divatkelme, Ruhaszem, Ruhavászon, Zephir, Karton, Grenadinokban óriási választék!

Meghívó.

A Dávidházy Kálmán könyvkötészet és dobozgyár részvénytársaság V. évi rendes közgyűlését 1916. évi május hó 16-án d. u. 6 órákor tartja meg saját helyiségében, melyre a t. részvényesek ezennel meghívattak.

Tárgysorozat:

1. Az 1915. évi zárszámadások előterjesztése, az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentésével.
 2. Határozathozatal az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére adandó felmentvény tárgyában.
 3. Határozathozatal a részvénytársaság fennállása vagy felszámolása tárgyában, előbbi esetben a részvénytőke leszállítása, ezzel kapcsolatban az alapszabály módosítása iránt.
 4. Esetleges indítványok.
- Mérleg-számla.** Vagyont. Pénztár 91.66. M. kir. Postatakarékpénztár 147.17. Ingatlan 97298.53. Gépek és felszerelések 20600.—. Anyag és kézmunkák 8472.42. Adósok 29909.86. Óvadékok 4200.—. 1914. évi veszteség 49043.28. 1915. évi veszteség 30956.72. Összesen 240719.64. Teher. Alaptőke 100000.—. Hitelek 103247.91. Hitelezők, áruszámlán 22321.73. Folyószámlán 8950.—. Átmenők 6200.—. Összesen 240719.64. **Eredmény-számla.** Veszteség. Felhasznált anyagok 14890.19. Munkabérek 13999.17. Üzleti költségek 2878.32. Házbér 4984.70. Gépbér 3000.—. Tiszti fizetések 10450.—. Adó (függő) 1400.—. Leírások. Gépek és felszerelésekből 10185.11. Kintlévőségekből 5862.11. Összesen 67649.60. Nyereség: Könyvkötészet 36692.88. 1915. évi veszteség 30956.72. Összesen 67649.60.

Figyelmeztetés. A közgyűlésen szavazati jogot azok gyakorolhatnak, akik részvényeiket a közgyűlést megelőzőleg 8 nappal a társaság irodájában letétbe helyezik. Ezen közgyűlés úgy határozatképes, ha azon legalább 8 részvényes jelenik meg, kik az alaptőke kétharmad részét képviselik.

Az igazgatóság.

Apró hirdetések

Aranyat-erzéstől, briliánst, zalogjegyet vesz, meghívásra hához is elmegy Steiner Mihály, Csokonai-u. 32.

Másfél éves gyermek mellé fiatal leány kerestetik. József kir. h.-u. 35., II. em.

Zalogházakból szerzett mindenféle ékszerek és drágakövek olcsón kaphatók Krámernél, Arany Bika-bérház 3. Zalog-cédulát veszek.

Azonnal eladó szalongszalon, különféle dísz tárgyak, ruhanevelők, új irodaberendezés és ládák. Rákóczy-u. 10.

Halasi-telep Márton Kálmán-utca 62. számú kétszobás kis ház kedvező fizetési feltételek mellett örök áron eladó. Értekezhetni Debreceni Gazdák bankjában, Kossuth-utca 17.

Linoleum szobalakk, minden szín és gyártmányban kapható Weisz festéküzletben, Hatvan-utca 11.

Boltiszolga vagy egy ügyes nő Mentze Henrik üzletében Piac-utca 38., azonnal felvétetik.

Kékkő

helyett valódi 8% rézkénpor még kapható Grünberger és Glück fűszerkereskedésében Csapó-utca 16.

2503—1916. eln.

Hirdetmény.

Az esküdtképes egyének összeírását teljesítő bizottság az esküdtbiróságokról szóló 1897: XXXIII. t.-c. életbeléptetése és végrehajtása tárgyában kiadott 3300—1898. I. M. E. sz. körrendelet 4. §-a értelmében közhírré teszi, hogy Debreczen sz. kir. város egész területén lakó minden férfi, tehát az idetartozó pusztán és tanyán lakó is, aki magyar honos, a folyó esztendőben legalább 26. életévet betölti, a magyar nyelvet érti, azon írni és olvasni tud és évenként legalább 20 korona egyenes állami adót köteles fizetni; amennyiben pedig időleges adómentességet élvez, 20 korona egyenes állami adónak megfelelő értékű vagyonnal bír, vagy az adózásra való tekintet nélkül: köztisztviselő, lelkész, a magyar tudományos akadémia tagja, tudor, okleveles tanár, ügyvéd, mérnök, építész, hajóskapitány, gazdasági gyógyszerész, vegyész, erdész, bányász, tanító, sebész, állatorvos, továbbá az, aki a felsőbb művészeti vagy más felsőbb szakiskolát elvégezte; végül, aki a középiskolai záróvizsgát letette, a folyó évi május hó 16—28-ika közötti időben délután 8—12-ig és délután 3—5 óráig az esküdtképes egyének 1917. évre érvényessé váló alaprajzstrómába való felvétel végett — az összeíró bizottság, illetve ezen bizottság jegyző: dr. Vass Károly városi th. aljegyző-fogalmazó előtt (Városház I. em. 37. sz.) — személyesen vagy meghatalmazott által is megjelölhetik.

Kelt Debreczenben, 1916. évi május 1-én.

Márk Endre,

m. kir. udv. tanácsos, polgármester, mint az összeíró bizottság elnöke.

Hármas toilette tükör, szalon garnitúra, tornyos spórhert olcsón sürgősen eladó.

Eladó

Geréby-telep Kondor-u. 3. szám alatt lévő 3 szobás kis ház, istálló, baromfiudvar és két hold területű szőlővel együtt. Értekezhetni Debreceni Gazdák Bankjában, Kossuth- u. 17.

Gépolaj világos, Gépzsir, Hengerolaj, Padlóolaj

I-a minőségben kapható

WEISZ

festéküzletében

HATVAN-UTCA 11.

Pénzkölcsön

értékpapírokra, sorsjegyekre, hadi kölcsön kötvényekre.

Hadi kölcsön	100 koronánként	80
Bazilika sorsjegy		15
Magyar vöröskereszt sorsjegy		18
Öztrák		30
Olasz		35
Jósziv		10
Erzsébet		6
Festi Házal		70
Közzétölti jehéz		150

Ha az értékpapír másutt van letétben, kiváltjuk és arra a fenti kölcsönt adjuk. **Külföldi pénzesket, arany érmeiket a legmagasabb napi áron beváltunk.** Debreczeni Pénzváltóbank és Zalogkölcsön Részv.-Társaság SIMONFFY-UTCA 13. Telefon 298.